

Mythologia, Venise, 1567 - I, 17 : Quales Dii inter se fuerunt

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre I

[Mythologia, Francfort, 1581 - I, 19 : Quales Dii inter se fuerunt](#) est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre I

[Mythologie, Paris, 1627 - I, 19 : Quels ont esté les Dieux entre eux](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre I

[Mythologie, Lyon, 1612 - I, 19 : Quels ont esté les Dieux entre eux](#) est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Venise, 1567 - I, 17 : Quales Dii inter se fuerunt, 1567

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 14/01/2026 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/801>

Copier

Présentation du document

PublicationVenise, Comin da Trino, 1567

ExemplaireMunich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) ,

Res/4 Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination23v°-24r°

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Mythologia.

tia, quæ homines ad voluptates, vitæq; suauitates percipiendas hortatur; quæ vniuersam illam religionem euerit, ita enim inquit apud Euripid. in Cyclope,

*ἄλλ' ἢ ποῖός ἐστις ἢ τῶς δαίμων.
ὅς ἐστιν ἄνθρωπος, ὃς φρονεῖ τίος ἄλλ' ἢ ποῖός ἐστις.
ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς φρονεῖ τίος ἄλλ' ἢ ποῖός ἐστις.
ἄνθρωπος ἐστὶν ἄνθρωπος.*

Et huic Deorum maximo ventri, viris
Vt solus est hic Iupiter prudentibus,
Bibendi, edendi vt lex diebus singulis;
Viuendi & vsque suauiter.

10

Hoc autem cōsiliū est non hominis, sed filii Neptuni, & Iouis ipsius nepotis, cui vanum fuisse illū Deorum cultum facile credi potest: at contra fieri non potest, vt ille suauiter viuat, nullaq; tristitia afficiatur, qui totus feratur ad voluptates, nulla habita ratione innocentie, cum ila sola omnem vitæ suauitatem largiri possit. Sed quid opus pluribus? tanta fuit horum Deorum crudelitas, vt Lætionem Iouis ipsius filiam esse tradiderit Homerus lib. 7. Iliad. quamuis Dei sola propriū sit beneficentia;

ἡ δὲ Λατὼν κόρη, ἣν ἔτεκε Νεπτῦνος, ἡ δὲ Λατὼν κόρη.

Lætio priuæ Iouis proles, quæ læserit omnes
Mortales.

20

Pater ex iis quæ hæcenus dicta sunt, vt arbitror, quod talia fuerunt hominum vota, qualia Deorum sacrificia, & quales Dii ipsi credebantur, a quibus viuendi rationem acceperant, & quod omnibus vitis credebantur Dii illi fuisse contaminati, & quod nulla vel religio vel ciuitas, quæ ad summum malitiæ peruenerit, diuina esse potest. nunc consideremus quales Dii inter se fuerunt.

Quales Dii inter se fuerunt. Cap. XVII.

30

NEque mirum est sanè Deos tam sauos erga homines extitisse, atq; omnia discordiæ, crudelitatis, & perfidiæ semina in homines a Diis ipsis manasse. cum tanta fuerit iam inde ab initio iurer hos Deos contentio, quantam neque cælum, neque terra capere potuit. Quod si sceleratū est illum armis persequi, a quo aliquod magnum beneficium acceperis, profecto sceleratissimus fuit Saturnus, qui illum infecutus est, a quo huius lucis vsuram acceperat. Verum non solum infecutus est, sed etiam captiuo virilia membra amputauit, vt testatur Ouid. in Ibm;

Saturnus vt illas

Subsecuit partes, vnde creatus erat.

40

Hoc paternum exemplū cum sibi ante oculos ad imitandum Iupiter proposuisset, Saturnum patrem & ipse cum armis infecutus est, & in Italiam cōfugere compulit, a quo cum apud Ianum Regem in Italia latuisset, quædā pars Italici Latium fuit appellatum, vt est apud Virg. lib. 8.

Primus ab ætherio venit Saturnus Olympo

Arma Iouis fugiens, & regnis exul ademptis.

Iam veto quanta fuit Saturni feritas, qui suos filios vorabat? an potest is esse tolerabilis in alios, qui tam fuit ferus in suos filios? an potest aurea ætas, hoc est iustitiæ, humanitatis, pudicitie, æquitatis plena administratio

tio

rio sub hoc rege fuisse, qui tam impius in parentes, & in filios suos extitisset? sed neque Iupiter quidem omnes contentiones patre de regno deiecto sustulit; neque regnum quietum possidere potuit, cum Gigantes, quasi patrum iniustitiae ultores in illum conspirarint, & penè de regno deiecerint. Enimvero cum hæc quoque certamina absolvisset, victoriamque fuisset consecutus, non tamen regnum quietum possedit, sed omnes propè Dii in illum aliquando insurrexerunt, atque ab affinis penè fuit in vincula coniectus, ut est apud Hom. lib. 1. Iliad.

ὅτι ἱερὰ καὶ λαὸν φίλῃ κτείνουσιν
οἱ θεοὶ ἀνὰ τῆς ἀνείκελῆς ἀντιθέας.

Ἰσχυρὰ τοῖς θεοῖς ἀνὰ τῆς ἀνείκελῆς ἀντιθέας.

Ἰσχυρὰ τοῖς θεοῖς ἀνὰ τῆς ἀνείκελῆς ἀντιθέας.

Ἰσχυρὰ τοῖς θεοῖς ἀνὰ τῆς ἀνείκελῆς ἀντιθέας.

Dixeris ut superos inter depellere pestem

Te potuisse Ioui Saturni sanguine creto.

Cælicolæ voluere Iovem ut vincire tonantem,

Neptunus, Iunoque, & Pallas.

Præclarum sanè regnum, ac verè dignum, ut eius Rex beatus appelletur, in quo neque coniux, neque soror, neque filia, nec frater fuit amicus. Neque tamen inter se solum inimicitias hi Dii exercuerunt perpetuas, verum etiam tantum autoritatis ac virium hominibus aliis in alium tradiderunt, ut scilicet ab hominibus fuerint vulnerati: sicut Iuno ab Hercule sagitta, ut ait Hom. lib. 4. Iliad.

καὶ ἄνδρ' ἠρξάμενος κτείναντι παῖδ' ἀμφιτρύωνος

Διὸς τριτάτου κατὰ μέτρον ἐστὶν ἡ τριφυλία.

Perpessa est Iuno cum filius Amphitryonis

Percussit dextram mammam, petiitque sagitta.

Vulneratus fuit etiam Pluto ab eodem, ut est in his;

καὶ ἄνδρ' ἀνὰ τῆς ἀνείκελῆς ἀντιθέας.

Ἰσχυρὰ τοῖς θεοῖς ἀνὰ τῆς ἀνείκελῆς ἀντιθέας.

Ἰσχυρὰ τοῖς θεοῖς ἀνὰ τῆς ἀνείκελῆς ἀντιθέας.

Passus & est Pluto horrendus, cum dira sagitta

Intulit huic vulnus nati Iouis huius; & ille

Inter defunctos duros tulit inde dolores.

Quin etiam Mars ipse belligerantium Deus, mortalium arma effugere non potuit, ut est apud eandem Hom. in his;

καὶ ἄνδρ' ἀνὰ τῆς ἀνείκελῆς ἀντιθέας.

Ἰσχυρὰ τοῖς θεοῖς ἀνὰ τῆς ἀνείκελῆς ἀντιθέας.

Huic pulchramque cutem lacerat, ferroque cecidit,

Extrahit hinc hastam, Mars alta voce boavit.

Idem postea ab Oto & Ephialte fuit in vincula coniectus; fuit Venus etiam vulnerata a Diomede: atque longum esset sanè commemorare quot incommoda Dii passi fuerint ab hominibus: facile igitur adducor, ut durissima illorum hominum ingenia fuisse credam, quibus erat religionis & Deorum metus in animis imprimendus, cum virorum bonorum exemplis, & sapientum oratione eo adduci non possent; sed essent vel sceleratorum, quos ipsi admirabantur, autoritate, vel implicitis fabularum figmentis ad Deorum cultum adducendi, nam hæc omnia tradita sunt ab antiquis nulla alia de causa, nisi ut homines ad probitatem instituerent, & res naturæ aperirent obscuras, ut suis locis explicabimus.